

บทคัดย่อ

ตามที่นานาประเทศทั่วโลกได้มีข้อตกลงร่วมกันในการกวาดล้างโรคโปลิโอมาตั้งแต่ปี 2531 ถึงแม้ว่าจำนวนผู้ป่วยทั่วโลกจะลดลงเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังคงพบการระบาดของเชื้อไวรัสโปลิโอในบางประเทศ อีกทั้งในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาพบว่าแนวโน้มการเกิดโรคโปลิโอสูงขึ้นในหลายภูมิภาค รวมทั้งพบผู้ป่วยโปลิโอสายพันธุ์วัคซีนกสายพันธุ์ในประเทศใกล้เคียง ประกอบกับองค์การอนามัยโลกได้แนะนำให้ทุกประเทศเตรียมการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินหากเกิดการระบาดของโรคโปลิโอ โดยประเทศไทยยังคงอยู่ในภาวะเสี่ยงที่จะรับเชื้อจากนอกประเทศ ประกอบกับเล็งเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมดังกล่าว จึงได้จัดการซ้อมแผนบนโต๊ะเพื่อเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินหากเกิดการระบาดของโรคโปลิโอขึ้นภายในประเทศ เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2563 ณ จังหวัดตาก ซึ่งถึงแม้ว่ากลุ่มอำเภอที่ติดชายแดนจะมีความครอบคลุมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอสูงถึงร้อยละ 94.2 แต่ก็ยังคงเป็นหนึ่งในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรค โดยมีผู้ปฏิบัติงานด้านระบาดวิทยา ด้านการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ด้านการสื่อสารความเสี่ยง ด้านการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน และงานด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับเขตสุขภาพ จังหวัด โรงพยาบาล และหน่วยงานส่วนกลางของกระทรวงสาธารณสุข เข้าร่วมอย่างพร้อมเพรียง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบแผนฉุกเฉิน ชักซ้อมการตอบสนองต่อสถานการณ์ และถอดบทเรียน ซึ่งการซ้อมแผนฯ ใช้เวลาทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง และสำเร็จลงได้ด้วยการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง อีกทั้งเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และได้รับข้อเสนอแนะจากคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแนวทางตอบโต้การระบาดของโรคโปลิโอในด้านบริหารจัดการระบบการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การสนับสนุนเวชภัณฑ์ การเฝ้าระวังและสอบสวนโรค และการสื่อสารความเสี่ยง เช่นเดียวกับการซ้อมแผนในต่างประเทศ ซึ่งการซ้อมแผนฯ ในครั้งนี้ก่อให้เกิดความตระหนักในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือการระบาดของโรคโปลิโอ อีกทั้งยังสามารถนำรูปแบบการซ้อมแผนฯ ไปเป็นต้นแบบการซ้อมแผนในพื้นที่เสี่ยงอื่น ๆ โดยปรับสถานการณ์สมมติให้เข้ากับบริบทของพื้นที่ต่อไป

ติดต่อผู้นิพนธ์ : ชนินันท์ สนธิไชย

อีเมล : chaninan33@yahoo.com

Abstract

Polio eradication was initiated in 1988 as a global commitment. Even polio incidence has greatly declined but a number of cases are still being detected in some parts of the world. In the past few years, an increasing trend of global cases has been observed including detection of vaccine-derived poliomyelitis cases in neighboring countries. The World Health Organization (WHO) has recommended its member states to prepare for emergency response to contain potential polio outbreaks. Thailand also has a risk of imported cases which comes to its concern. To address this important health concern, a table-top simulation exercise was conducted on 30 July 2020 in Tak province, which is located on Thailand's western border. Even OPV coverage of its border districts was as high as 94.2%, the province was still considered as high-risk area for polio outbreaks. Participants attending the exercise included health officials working in the areas of epidemiology, immunization, risk communications, emergency response, and control of international communicable diseases representing relevant health agencies at provincial, regional and national levels under the Ministry of Public Health. The objectives were to test an emergency plan, response procedures, and review the lessons learned. The exercise was considered a great success as it had received strong support from senior leadership from relevant health agencies and successfully met its objectives. Subject matter experts have recommended improvements of the guidelines on system management, immunization, logistics/supply, surveillance/investigation, and risk communications, which was similar to this type of exercise in other countries. This activity helped raise awareness about polio outbreak preparedness among related agencies and could also be adopted as a model for other high-risk areas to conduct a simulation exercise in the future.

Correspondence: Chaninan Sonthichai

E-mail: chaninan33@yahoo.com

คำสำคัญ

ซ้อมแผน, โปлио, กวาดล้างโรค, เตรียมความพร้อม

Keywords

simulation exercise, polio, eradication, preparedness